

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročne, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanipla plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenstvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanipla, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Szell in Cislitvanska.

Z včerajšnjim dnem zavladale so na Ogerskem zopet normalne razmere. Po petmesečnem obupnem bojevanju z obstrukcijo se je včeraj prvič sešel ogerski državni zbor z zavestjo, da mu je zagotovljena možnost pozitivnega dela.

Szellu se mora priznati, da je s srečno roko poravnal velika nasprotja med madjarskimi strankami in zajedno znatno utrdil pozicijo vladajoče stranke, v katere okrilje so se povrnili disidentji in kateri se pridruži tudi Apponyjeva stranka. Ogerski parlament bo v prihodnje razdeljen prav za prav samo na dve skupini: na tisto, ki stoji na državnopravni podlagi zakonov iz 1. 1867., torej na podlagi dualizma, in na tisto skupino, katera te podlage ne priznava.

Szell se je z novim ministerstvom v ponedeljek predstavil klubu liberalne stranke, včeraj pa poslanski zbornici, kjer je razvil svoj program. Madjari so s tem programom lahko zadovoljni, kajti obeta jim vse, kar morejo zahtevati, in še nekoliko več, in v sledi tega se ni čuditi, da so Szellu priznali prav prisrčne ovacije.

Szell je v svojih izjovah s hvalevredno odkritostjo priznal, da je zvest Deakovim načelom, in Nemci izvajajo iz tega, da bode v tem smislu uplivati tudi na cislitvanske razmere in pripraviti, da pride zopet na krmilo nemška, Slovanom s ovražnimi vlasti.

To sklepanje Nemcev je popolnoma logično. Deak je učil, da gre na Ogerskem prevlada Madjaram, v Cislitvanski pa Nemcem, in Szell se je še vedno držal tega načela. Szell je bil svoj čas, ko so bili Nemci na krmilu, njih najvernejši zaveznik in jih je podpiral celo proti Andrassiju, ko je šlo za okupacijo Bosne. Zaradi tegaje moral tedaj stopiti iz ministerstva, in je bil pri cesarju do zadnjega časa v nemilosti. Pred demisijo je imel izredno dolgo avdijenco, a vzliči vsemu cesarjevemu prigovaranju se ni udal in ostal zvest Herbstu dani obljubi. Od tedaj ga cesar ni pogledal, tudi če je

prišel z njim ob raznih slovesnih prilikah v dotiku.

Celih dvajset let je bil Szell v nemnosti, sedaj pa ima zopet največji upliv, ker se mu je posrečilo, pridobiti madjarsko opozicijo za ohranitev carinske jedinstvenosti med Cislitvansko in Ogersko. S tem si je Szell pridobil zaupanje krone, in zato moramo z njim računati.

Še predno je Szell formalno prevzel ogersko vladu, se mu je očitalo, da se je na visokem mestu zavzemal za jezikovne načrte Stürgkhove in Pergeltov. Szell je dal to vest dementirati, ali verjetna je vzljudna temu, saj ni nobena tajnost, da zastopa Szell misel, da mora v Cislitvanski vladati analogni sistem kakor na Ogerskem, tu nemški mančesterski liberalizem s centralizacijo, tam madjarski židovski liberalizem s centralizacijo, v obeh polovicah pa zatiranje Slovanov.

Že zdaj je nekaj dokazov, da je Szell nasproten Thunovemu ministerstvu. Javna tajnost je, da se je madjarska opozicija zategadelj udala Szellovi formuli glede nagodbe, ne le ker je omogočeno Madjarski, da pretrga dualizem kadar hoče, nego ker je pri kroni dosegel glede nagodbe takih koncesij, kakor jih Banffy ni mogel doseči. Najznačilnejši moment pa je, da Thunovega ministerstva ni nihče vprašal, če je zadovoljno s to formulom, ko se že njo določa nekaj bistveno vse družega nego je bilo lani dogovorjeno v Ischlju.

Ministerski predsednik grof Thun in finančni minister dr. Kaizl sta bila radi tega kako ozloviljena. V poučenih krogih se je tedaj celo mislilo, da odstopi ministerstvo. „Slovenski Narod“ je bil prvi list, ki je to v previdno stiliziranem telegramu naznani, „Neue Frei Presse“ pa je nekaj dnevnih poznejih naravnost pozvala ministerstvo, naj odstopi, ko je bilo glede nagodbe nekaj dogovorjeno, ne da bi se bil kdo zmenil za grofa Thuna ali dr. Kaizla.

Ne vemo, ali je že poravnana ta kon-

flikt, istina pa je, da je postal Ischlski dogovor glede nagodbe docela brezpredmeten in da bo treba novih pogajanj. Nemška levičica upa, da pride pri teh pogajanjih do konfliktov med Szellom in Thunom, in popolnoma neutemeljena ta nada ni.

Szela smemo pač po vsej pravici smatrati nasprotnikom avstrijskih Slovanov in njihovih prizadevanj, in zategadelj moramo biti tudi na marsikaj pripravljeni. Politično obzorje je sploh postalo zopet oblačno in razne okolnosti kažejo, da se nekaj pripravlja — proti Slovanom.

V Ljubljani, 2. marca.
Poslanec baron Schwiegel o stališču veleposestništva.

Stürgkhovi radikalni članki v „Tagesposti“ so spravili veleposestništvo v stisko. Razni členi te skupine se trudijo, da bi ublažili slabti vtipk tistih člankov, vsled katerih triumfirajo Wolfocci, češ, ustavoverni veleposestniki so naši somišljeniki. Tudi kranjski veleposestnik, baron Schwiegel, ki je zajedno predsednik kluba ustavovernih veleposestnikov, je čutil potrebo, da je pritisnil obliž na rano, katero je zadala Stürgkhova radikalnost! V „Pester Lloyd“ čitamo izjavo Schweglovo, da Stürgkhovih izvajanj niso razumeli niti vladni niti radikalni listi. Stürgkh in veleposestniki niso niti intransigentni politiki niti nacionjalni radikalci, ampak stojijo slej ko prej na čisto avstrijskem stališču in stranka je dandanes državna v eminentnem pomenu besede. Sveda pa je stranka tudi nemška; ta dva pojma — državna in nemška — nista protivnna, nego adekvatna. Klub misli, da Thun s svojimi posredovanji ne opravi ničesar več, tudi če bi hotel. Nasprotstev mej posl. dr. Grabmayerjem in grofom Stürgkhom tudi ni. — Posl. Schwiegel skratka vse taj, da kaže pa ničesar.

Car bolan?

Kodanski list „Politiken“, ki ima ožje zveze z danskim dvorom, je poročal, da se ruski car že nekaj mesecev več dejanjski

ne udeležuje vladarskih poslov, ampak da jih vodi carjev praujec, veliki knez Mihail. Ta vest je brčas tendencijozna izmišljotina carjevih ruskih in inozemskih nasprotnikov, katerim novi duh, ki veje na ruskom prestolu, ne ugaia. Car se je udeležil v poslednjem času jubileja Pavlove šole, medicinske akademije, je dopisoval glede razročevalne konference s papežem itd., kar vse dokazuje, da je car prav delaven, in da so vesti o njegovih bolezni lažnive.

Sultan o makedonskem vprašanju.

Avstro-ugarski poslanik v Carigradu, baron Calice, je bil minoli petek pri sultalu radi razmer v Makedoniji. Sultan je dejal, da so dobili vali teh provinc zopet natančne instrukcije glede nepristranskega postopanja in glede varstva krščanskih prebivalcev. Sultan je zajedno izrekel svoje veselje radi opominov, katere sta poslali dunajska in peterburška vlada balkanskim državam glede agitacij v Makedoniji, ter dejal, da bode tudi sam vse storil, da se ohrani v Makedoniji mir.

Kreta.

Iz Aten poročajo, da bo sprejet novi, iz 109 členov obstoječi krečanski statut skoraj z dvetretjinsko večino narodne skupščine. Guverner dobi naslov kneza. Vsakih 6000 volilcev izvoli jednega poslanca; vseh poslancev bo 45. Uradniki, občinski funkcionarji in duhovniki pa aktivni vojaki nimajo pasivne volilne pravice.

Reforma revizijskega postopanja pred francoskim senatom.

Debata o znanem predlogu, naj se vzame revizija Dreyfusove odsodbe kazenski kamori ter izroči novi kamori, sestoječi iz vseh treh dosedanjih kamor, je postala mnogo obširnejša kakor se je mislilo. Zopet je govorilo več senatorjev proti izjemnemu zakonu, največji uspeh pa je imel s svojim govorom Waldeck-Rousseau, ki je z juridičnega in političnega stališča energično zavračal vladno predlogo. Justični minister Lebret je nato izjavil, da bode poslej obravnavanje pred kasacijskim dvorom javno in kontradiktorično. Ta izjava bode vladni prinesla zmago. Večina senatorjev se bo z javnim postopanjem zadovoljila. Francuzi

madonno; povedemo te k nji. In povedli so ga.

Jedenkrat je jeden prišel s knjigo, katero je pred madonno odpril in v nji pazljivo čital. Ročanski poštenjaki, katerih nikdo ni razumel te znanosti, so prišli pri tem v veliko razburjenost; častitljiv starec se je približal tujcu in mu rekel: „Ljubi mož, kaj pa je v tej knjigi in kaj počneš? Naši madonni vsaj ne boš hotel storiti kaj zlega? Dobro vemo, da se s takimi stvarmi more coprati. Ako hočeš torej našo madonno za klinjati, se ti bo slabo godilo, ker ona je mcgočna gospa“.

Tujec je pomiril vznemirjene in zlomisleč duhove: „Ljubi ljudje, bodite brez strahu, s svojo knjigo ne storim nikomur ničesar zlega. Čujte: v nji je pisano o vaši madonni, in poveljuje se, kakor to zaslubi, sas je nad vse krasno delo“.

To ti je bilo vznemirjenosti! Vsi so hoteli knjigo, v kateri je bilo pisano o njihovi madonni, videti, ogledovati in v rokah imeti, vse so hoteli čuti, kaj se bere v nji. — Prosim so tujca, naj jim to čita; mnogi so odhiteli, da prikličejo še svoje sorodnike, sosedje in prijatelje.

V stolici pred madonno je stal tujec obdan od pobožnih poslušalcev, katerim je čital iz knjige neizmerno učeno obravnavo.

LISTEK.

5

Madonna della Rocca.

Povest. — Spisal Rikard Voss.

I.

(Dalej.)

Mej tem je poročal kurat tujcu o ročanski madonni in njeni veliki slavi; tujcu pa je začudeno gledal in rekel:

„Čul sem, da je soha madonne Fortune Virilis. — Kam ste jo postavili?“

„V cerkev.“

„Fortuno Virilis v cerkev?“

„Prosim, gospod!“

In kurat je koračil pred tujcem, a ljudstvo je drlo za njima.

S tem spremstvom je došpel tujec do budne stavbe, katero so Ročani ponosno nazivali svojo stolico. Vstopil je in se ogledoval. Tu je kraljevala na oltarju grška mramorna soha v nesmrtni krasoti! Kakor večno žalovanje, kakor vzvišena bolest ji je odsevala na krasnem obličju. Zdela se je, da si hoče zakriti svoje lice, saj so ji vzeli bliščče svetlobe in na prsi nadejali najslabši nakit, kar se ga dobi na sejmu.

Tujec je stal pred podobo, in pred njo je stal tudi duhovnik ter polovica Rocce,

druga polovica je namreč radi nezadostnega prostora moral ostati zunaj cerkve. — Ali poklekne? Ali se prekriža? Ali poljubi madonni noge? Ali ji donese darilo? Tako so ugibali vsi.

A ničesar vsega tega!

Pa kaj hočete, — saj gotovo ni kristijan!

Tujec je stal pred madonno in jo ogledoval, kar nagledati se je ni mogel. To pa je bilo poštenjakom Ročanskim vendar-le predolgo, poizgubili so se drug za drugim, in slednjič sta stala le še duhovnik in tujec pred kipom.

„Kaj pravite k naši madonni?“, je vprašal končno župnik.

„Da je v istini božanstvena podoba“, je odgovoril tujec.

Tu tujec pa ni bil prvi in zadnji, ki je došel, da vidi „madonna della Rocca“. Skoro vsako leto je došel jeden v skalnato vas, in sicer iz zelo daljnih krajev, kjer je čul o Rocci in njeni madonni, kakor so čuli v Rocci o Rimu in njegovem sv. Petru. Samo da ni bil nijeden tujec kristijan, kajti nijeden ni pokleknil pred njo ali ji donesel daril. A kljub temu bili so vrli možje, ki so podobo zelo častili, in Ročane blagrovali, ker imajo tako zaščitnico. To je bilo mazilo srca teh poštenjakov.

Pred vsem se je morala napraviti zavaba z glasbo in umetljivim ognjem nji na čast! Kolikor so mogli potrošiti v to, so storili. Najraje bi bila občina najela posojilo, samo da more madonno dostojo in vredno proslaviti. Vsaj trikrat na leto so najeli mestno godbo iz Tivolija in so nakupili bengaličnega ognja v Palestini. To je bilo veselje! Da bi madonna godbo bolje slišala in ogenj na lastne oči videla, so bila cerkvena vrata širom odprta. In pred cerkvijo so stali muzikanti in trobili in godili in piskali; pred cerkvijo so se glasile kanonade, se dvigale rakete, vrtili ognjeni obroči, žarele grške luči, pred cerkvijo so se gnetli Ročani, ki so danes v proslavo praznika na svojo cikorijsko solato celo naličili — olja. Presrečni so poslušali godbo in gledali krasen ogen, češ: sedaj se pač veleni naša madonna!

A največji dogodek je bil in ostal vendar-le poset tujcev. Kakor hitro je kateri prišel po strmi stezi, razširila se je vest o tem po vsej Rocci, postala je vsa Rocca vznemirjena. Mnogi so se zbrali pri uhodu v kraj, drugi so čakali nanj na trgu in pred cerkvijo. Ako je došel tujec, ni mu bilo treba popraševati, takoj so ga obkolili in mu rekli brez okolišev: „Ljubi mož, govorov si prišel v Rocca, da vidiš našo

se sedaj itak bojé ministerske krize. Orleanistična spletka strašijo ljudi, zato želi večina francoskih patriotov, da ima Dupuyeva vlada trdno stališče. Oimenovani vladni predlog se je začela v senatu že specjalna debata.

Dopisi.

Iz Dolenjevasi 28. februarja. Z ozirom na dopis „iz ribniškega predmestja“ v „Slov. Narodu“ št. 35. z dne 13. februarja t. l. prosim, da objavite nekoliko pojasnil. V tem dopisu se mi očita, da občinskih računov ne sestavljam temeljito in da računov ognjegasnega društva sploh ne sestavljam. Obojno to očitanje je popolnoma neosnovano in krvivo. Občinski računi so vsako leto 14 dñij vsakemu na vpogled razgrnjeni, dalje jih pregledajo trije revizorji in naposled jih odobri občinski odbor. Postopanje je torej popolnoma pravilno in zakonito. Kar se tiče računov ognjegasnega društva, se tudi vsako leto pravilno sestavijo in predloži Zvezi gasilnih društev. O tem se lahko vsakdo prepriča ne le pri Zvezi, nego tudi pri vis. deželnem odboru. — Ignacij Mrhar, župan in načelnik gasilnega društva v Dolenji vasi.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 28. februarja.

(Konec.)

O ponudbi Marjete Rhumzuckrove v Trnovskih ulicah glede odkupa njenega sveta je poročal obč. svet. Plantan. Prostreljica zahteva za širijaški seženj po 7 gld., ker se je pa v Trnovem odkupoval svet po 5 gld., je bilo sklenjeno, da se tudi Marjeti Rhumzuckrovi tako plačo.

O odkupu male hiračnice hiše na Radeckega cesti je poročal obč. svetnik Plantan. Usmiljene sestre so stavile dve ponudbi: ali naj občina odkupi od njih 3/4 zadevne posesti za 4200 gld. ali pa celo posestvo za 7027 gld. Res je sicer, da bi bilo ugodnejše, nakupiti celo posestvo in ne samo tri četrtnine, katere treba za regulacne namene, ali cena za celo posestvo je veliko previsoka. Z ozirom na to je sklenil obč. svet, ponuditi kongregaciji usmiljenih sester za tri četrti njihovega posestva 4200 gld., za celo posestvo pa 5000 gld.

O prošnji Josipa Šelka na Tržaški cesti za pripoznanje odškodnine za svet, kateri je odstopil v javne namene, je poročal obč. svet. Klein in je bil sprejet predlog, da je ta svet plačati po 6 gld. za širijaški seženj.

Na to je obč. svet. Pavlin utemeljeval svoj samostalni predlog, naj se na roči magistratu, dobiti natančne podatke o potrebi tržnice, študirati vprašanje o prostoru in preskrbeti program, načrt ter proračun dolične stavbe, vse to tekom jednega leta, v kateri namen naj se dovoli kredita 500 gld. Govornik je omenil, da je velika večina obč. sveta za zgradbo tržnice. Pri zadnjem glasovanju o tej zadevi so so razcepili na tri skupine: jedni so naravnost priznali potrebo tržnice, drugi se niso

slovečega starinoslovca o zelo znamenitem kipu Fortune Virilis, ki je v sabinski vasi Rocca, nad Palestino, in se zove madonna della Rocca.

Kadar so odslej Ročani govorili o svoji madoni, in jo hoteli posebno počastiti, so dejali: „Bere se o nji celo tiskano v knjigi!“

Še neka stvar, ki je tudi madonna zadelo, je pouzročila napreje čudenje in zlo voljo, potem pa iznenadenje in ve selje.

Tujec, ki je to pouzročil, je pred kipom počel še nekaj bolj čudnega in ne razumnega; odprl je veliko knjigo in v njo nariral madonno. Tudi sedaj je bila prva misel Ročanov: Naši madonni hoče kaj zlega učiniti, jo zacopati. — Bukanila je vstaja. K sreči je bil to pot navzoč duhovni gospod. Ta izobraženi mož je potolažil svojo ljubo občino.

„Kaj pa hočete? Ta dobr mož je umetnik in ne čarownik ali zagovarjalec. Ali veste kaj je umetnik? Ne! Hočem vam to razložiti: Umeknik je mož, ki služi ne besam s tem, da dela slike svetnikov. Ali veste, kaj je slika? Ne! Tudi to vam hočem razložiti. Slika je natančen posnetek vašega nosa, vaših očij, ušes, ustnic, rok in nog. Ta dobr mož tu sliko te telesne dele naše madonne. Bili so celo svetniki

izrekli proti tržnici nego le zahtevali, naj se prej dobi zanjo prostor in sestavi program stavbe, a le tretja, najmanjša skupina je bila proti tržnici sploh. Za stavljeni predlog glasujejo torej lahko tudi tisti, ki so zadnji zahtevali podatkov glede prostora, programa itd., ker ravno na pridobitev najnatančnejših podatkov meri ta predlog. Kadar se dobre vsi ti podatki, takrat bo mogoče z vso natančnostjo spoznati če so tržnice potrebne ali ne, in tedaj se bode projekt, če ni praktičen, lahko pokopal. Govornik je z ozirom na to nasvetoval, naj se njegov predlog ne odkaže šele kakemu odseku v posvetovanju, ampak naj se takoj sprejme.

Obč. svet. Gogola je iz predgovornikovih besed sklepal, da strokovnjaki sami niso jedini, kakih pripravljalnih del je treba, da se bode zamoglo o stvari končno soditi. Zategadelj se priporoča, da se predlog odstopi pristojnemu odseku. Mogoče je, da najde odsek še kaj, kar bi bilo potrebno dognati pred končnim sklepanjem. Vprašanje na sebi je tako težavno. Vse okolnosti kažejo, da tržnice treba le za mesarje, vsa druga živila pa se kakor v Zagrebu in drugod na prostem veliko pripravljene prodajajo kakor v tržnici. S tržnico je cela vrsta vprašanj v zvezi, in ker je navada, da se vsak samostojni predlog odkaže odseku, je to v tem slučaju toliko bolj potrebno, ker gre za veliko in težavno zadevo. Govornik je predlagal, naj se stavljeni predlog odkaže stavbinskemu odseku.

Obč. svet. Predovič se je odločno izrekel proti predlogu, s katerim hoče magistrat itak težko izhajajočim davkoplačevalcem naložiti novo breme, in je priporočal, naj se predlog odkloni.

Župan Hribar je opozarjal, da magistrat ničesar noč v tem oziru in da izhaja predlog iz občinskega sveta.

Obč. svet. Zubukovec je izrazil svoje začudenje, da se je stvar tako naglo zopet spravila pred občinski svet, ko se zanjo vendar prav nič ne mudi. Ali je gospod predlagatelj pozabil, kaj je obč. svet glede tržnic sklenil, da je odklonil najetje posojila v ta namen? Govorniku se zdi, da se hoče na ta način ustvariti prejudic. Obč. svetu se je zdela zgradba nepotrebna. Če je zgradba nepotrebna, potem so nepotrebni tudi načrti, in potem je nepotrebno, potrositi zanje toliko denarja. Saj bi bila v najboljšem slučaju potrebna kvečjemu mala tržnica za mesarje in mokarje. Govornik je nasvetoval, naj se predlog odkaže združenima odsekoma, stavbinskemu in finančnemu.

Obč. svet. Kozak je toplo priporočal Pavlinov predlog. Od zadnje debate je že nekaj napredka. Zadnji se je reklo, da tržnic sploh ni treba, dočim se zdaj že priznava, da so potrebne vsaj za mesarje. Trdi se, da tržnice ne bodo ničesar nesle, a takisto se je govorilo tudi pri klavnici in kakor tedaj, bi se tudi pri tržnicah izkazalo, da je ta strah neosnovan.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je priznal, da bi se o stvari na podlagi generel-

umetnik. Sveti Lukež je bil jeden od teh, in govoril se tudi o nekem božanskem Rafaelu. Pustite torej, da ta mož v miru stori bogoljubno delo. Naši madonni bo v slavo in nam v čast“.

Ta lepi govor ročanskega samodržca je imel velikanski učinek. Kakor so svoj čas vsi pobožno poslušali starinoslovsko predavanje, tako so sedaj vsi molče gledali pri slikanju. Ko je bila slika završena, in so Ročani videli svojo madonno povsem po istini na papirju, je bilo veselje veliko. Le to jim je kraljilo radost, da je slikar upodobil svetnico brez ovratnika in nikitja, tudi lepe papirnate rože in pisani prt so manjkali na sliki. Prosili so umetnika, naj upodobi še te stvari, in ustregel jim je. To je bil ponos! Pol leta so še govorili o tem: Naslikal je našo madonno in jo vzel seboj v svojo domačijo, in to je v deželo, kjer ni kristjanov in madonn. Tam imajo zdaj našo.

Odslej so vsakega tujca popraševali: „Ljubi mož, ali si umetnik?“ Ako jim je pritrdil, je vladalo veliko veselje v Rocci.

Le tretji vrsti obiskovalcev Rocce in madonne se je slabo godilo. To so bili oni, ki so hoteli ročanskim poštenjakom razjasniti, da je njih sveta podoba malik. Morali so Boga hvaliti, da jih niso kamenali.

(Dalej prih.)

nega načrta in drugih podatkov dalo lagje govoriti, kakor zadnjič, sicer pa je nasvetoval, naj se Pavlinov predlog odkaže stavbinskemu in policijskemu odseku.

Obč. svet. Pavlin je pojasnil, da nikakor ne gre za to, ali naj se naredi tržnica ali ne, ampak da naj se pridobe podatki, iz katerih bo videti, kako bi tržnica uplivala. Zahteva se tak operat, da bo obč. svetu na tej podlagi mogoče se končno odločiti. Pri zadnjem glasovanju je bila absolutna večina za zgradbo, torej se je nadajati, da obvelja današnji predlog. Sprejeti ga je toliko lagje, ker obsegata vse, kar treba, tako da natančnejših podatkov in poizvedb sploh ni več možno zahtevati.

Pri glasovanju je bil sprejet predlog obč. svet. Pavlina.

Naposled je obč. svet. Šubic utemeljeval svoj samostalni predlog glede sprejetja takozvanega potresnega vlaka v stalni vozni red državnih železnic. Pojasnil je veliko neugodnost zvezne meje Gorenjsko in Ljubljano v zimskem času, vsled katere ima stolno mesto materialno škodo in omenil, da se je letos prvič doseglo, da se je državni železniški svet izrekel za uvedbo tega vlaka tudi v zimskem času. Govornik je predlagal, naj se magistratu naroči, obrniti se z motivirano prošnjo do ravateljstva državnih železnic v Beljaku, naj potresni vlak stalno sprejme v vozni red. — Predlog je bil sprejet.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. marca.

— **Osebne vesti.** Vadnična učitelja v Ljubljani, gg. Ivan Eppich in Fran Gerkmann, stopita v pokoj.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Zgodovinska kabala „Vojni načrt“ ima tako zanimivo, zabavno, pa tudi poučljivo snov, ki nam kaže spletkarjenje raznih faktorjev v Parizu ob času Napoleona I., pred veliko rusko-francosko vojno. Sujet je zajet zgodovinskih istin, ter nastopajo razne historične osebe, ministri, poslaniki in vodnik in znanih imen. Glavno ulogo ruskega polkovnika pl. Černičeva igra gosp. A. Danilo; glupega francoskega policijskega ministra Savaryja igra režiser Inemann, izdajalca v francoskem vojnem ministerstvu, tajnika Michela, igra g. Orehek; večje uloge igrajo še gospa Danilova, g. Deyl in gdč. Slavčeva. Ta igra je živa in plastična kulturno-historična slika iz najvažnejše dobe tega stoletja. — Na raznem vprašanju z dežele se naznana, da se bo igrala izvirna narodna igra s petjem „Rokovnjača“ v nedeljo, 12. marca.

— **Gospod Marcel Fedyczkowski.** basist slovenke opere, bo praznoval v soboto svoj častni večer. Izbral si je za benefično predstavo Gounodovega „Fausta“, prekrasno opero, ki bo že sama ob sebi in brez ozira na to, da jo bodo peli na korist odličnemu pevcu, nemara napolnila gledališče. Pa gospod Fedyczkowski to tudi zasluži. Ves čas, kar deluje na slovenskem odru, je bil najmarljivejši in najvestnejši v študiranju in izvršitvi svojih ulog in le neznatno številce je onih opernih predstav, kjer ni sodeloval gospod beneficiant. Kadar je pel, je imel navadno večje uloge, ki jih je izvedel vsekdar v pevskem in igralskem oziru v popolno zadovoljstvo kritike in občinstva. Njegov lepi glas, njegova fina igra in njegov elegantni nastop so mu pridobili najsplošnejše simpatije našega gledališča občinstva, ki mu dolguje za premogni umetniški užitek vso hvalo in priznanje. Pa ne samo pri opernih, temveč tudi pri mnogih dramatičnih predstavah je sodeloval z najlepšim uspehom. Njegova zasluga je tudi, da je prekoračila prva slovenska spevoigra — dr. I. Pavčevi „Teharski plemeči“ — meje slovenske zemlje. Ko je bil namreč g. Fedyczkowski angažiran leta 1895. v narodnem gledališču v Brnu, je uprizoril dne 7. aprila imenovano opero, v kateri je pel ulogo grofa Urha. Brnske „Lidove Noviny“ so takrat pisale: „Od bregov bistre Ljubljane je prišel k nam pozdrav takoj mil, tako krasen, tako umljiv, da smo se z radostjo in veseljem divili njega lepoti . . . A to je zasluga g. Fedyczkowskega . . .“ Upamo torej, da se mu bo izkazalo v soboto naše občinstvo hvaležno z mnogobrojnim obiskom za to zaslugo in za zasluge, ki si jih je pridobil za pravil in razvitek slovenske opere.

— „Glasbena Matica“. Iz glasbenih krovov ljubljanskih so nam piše: Jedinemu zavodu na našem umetniškem polju, diki vsega muzikalno-umetniškega stremljenja, naši „Glasbeni Matice“, preti hud udarec. Javna tajnost je namreč, da misli izborni naš glasbenik, gosp. Matej Hubad, ostaviti nas drugi, in sicer brez upanja, da se povrne še kdaj. Izgubljen bo torej za nas, — kakor pri nas iz najrazličnejših razlogov to sploh drugače mogoče ni — kakor so vedno bili in bodo izgubljeni vsi naši najboljši umetniki in talenti. Tesne razmere v nas Slovencih nas sicer nekoliko opravičujejo, če si naši umetniki izven slovenske svoje domovine iščejo hvaležnejšega toriča svojih zmožnosti, — naravnost sramotno pa bi bilo, da bi lokalne neprilike in nesporazumljjenja pehata v novič jednega najboljših naših umetnikov od nas. Steber „Glasbene Matice“ in proslavitelja slovenske pesmi utegne baje lajška modrost in samozačestna prepotentnost — prepoditi! Izborni umetnik, — strokovnjak — je, ni še dolgo tega, rekel: „Dokler ni odbor „Glasbene Matice“ sestavljen iz muzikalno-umetniških izobražencev, ni misliti na pravi razvoj zavoda.“ Torej bi mogel ravno odbor, ki nosi breme odgovornega vodstva, tako imenitno važnega zavoda kakor je „Glasbena Matica“ v nas, z vsemi možnimi sredstvi delovati na to, da se zavodu in narodu tako vsestransko izobraženega strokovnjaka trajno ohrani, ne pa baš — nasprotno. Sosebno pa predsedstvo bi moral zastaviti ves svoj upliv, da se onemogočijo taki dogodljaji, in če zahtevajo tudi nekoliko žrtev. Kaj pomeni muzikalno-umetniški strokovnjak, ki je vosten in natančen v izvrševanju svoje misije, uči nas ravno „Glasbena Matica“ sama v svoji polupretekli dobi stagnacije in — sedanje nove umetniške prerojenosti. Ustanovni in podporni členi, in sleherni, komur je blagor našega prvega umetniškega zavoda pri srcu, povzdignite svoj svarilni glas pravočasno, da ostane „Glasbena Matica“ res svitla zvezda na našem, itak skromno se razvijajočem, umetniškem — obnobju, in ne samo navadna učilnica, za nedoraso mladino!

— **Nemške zapovedi.** „Deset zapovedi v varstvo in bran nemškega naroda“, tako da bilo tiskano nedavno v belaških „Kärntner Nachrichten“. Te zapovedi se glase: 1. „Veruj na nepremagljivo moč svojega (nemškega) ljudstva in da se more Nemcem le po Nemcih pomagati.“ 2. „Spoznavaj svojo nemšto vedno in povsod s ponosom in s prostodrušnostjo.“ 3. „Praznjuj spominske dneve velikih sinov in hčerov svojega naroda s pristojno navdušenostjo“. 4. „Ljubi svoje nemšto čez vse in ostani mu zvest do smrti“. 5. „Bojuj se s telesom in dušo, daruj blago in kri za svoj (nemški) narod“. 6. „Živi trezno in vrgaj svoje otroke v nemškem duhu“. 7. „Hrani svoj jezik od tujih besed“. 8. „Bodi proti svojim nemškim rojakom poln resničnosti, odkrito srčnosti in zvestobe; pred nasprotniki svojega ljudstva se vedno varuj“. 9. „Zakonsko družico izvoli le iz nemškega roda, le nemške rojake vzemi v službo, delo in najem“. 10. „Kupuj le pri Nemcih in pečaj se le z nemškimi denarnimi zavodi“.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu februarju 1899. l. je 167 strank vložilo 42.764 K 8 v., 128 strank vzdignilo 46.691 K 32 v., toraj manj vložilo 3927 K 24 v., 10 strankam posojil se je izplačalo 9040 K, stanje vlog 1.188.154 K 83 v., denarni promet 138.756 K 49 v.

— **Požari.** Pri Rakitniku so se 24. m. m. pogozdovalni nasadi uneli, in sicer vsled isker iz lokomotive. Škode ni veliko. — V Preski je 16letni Fran Jarc v cerkvenem gozdu „Za klancem“ zanetil ogenj, kateri je upepel precejšen del gozda.

— **Nesreča.** V Radanji vasi je utonil 4letni sinko posestnika Ignacija Dremelja, in sicer v večji mlaki za domačo hišo.

— **Cvet in sad.** G. Obrsnel, krčmar in mesar v Divači, nam je poslal večjo vejico, na kateri se nahajajo poleg lepega cvetja že lepo razvite slive. Vejica je bila utrgana na njegovem vrtu v Ricmanjih. Pravo čudo.

— **Mestna hran**

— Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu. Občni zbor bode v nedeljo dne 5. marca t. l. ob 5. uri popoldne v prostorih „Slovenske čitalnice“ (ulica S. Francesco št. 2). Občnemu zboru sledi domača zabava.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 19. do 25. februarja kaže, da je bilo novorojenec 18 (= 26,73 %), umrlih 12 (= 17,82 %), mej njimi sta umrli: za jetiko 2, za vnetjem soplinskih organov 1, vsled mrtvouda 1, za različnimi bolezni 8. Mej njimi je bilo tujev 6 (= 50 %), iz zavodov 9 (= 75 %). Za infekcijoznimi bolezni so oboleli, in sicer za škarlatico 1, za vratico 1 oseba.

— **Mesečni pregled.** Minoli mesec je bil suh, mil in prijazen. Opazovanja na topomeru dado povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj — 10 °C, ob dveh popoldne 5,5 °C, ob devetih zvečer 23, tedaj znaša srednja zračna temperatura 23 °C, za 2,5 °C nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dado 737,08 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 1,1 mm nad normalom, — Mokrih dnij bilo je 5, padavina, sneg in dež, znaša vsega skupaj 373 mm.

* **60.000 gld. hišnega davka** je dolžan dunajski občini knez Auersperg od 1. 1848. Knez se sklicuje na oprostilno pismo iz 17. stoletja, a občina trdi, da so izgubila 1. 1848. vsa taka pisma svojo veljavo. Zato občina kneza toži.

* **Najstarejši Dunajčan umrl.** V starosti 113 let je umrl predvčerajšnem bivši mesar in kočijaž Kohn, rodom iz Ogerske. Dogodkov pod Napoleonom se je rad spominjal. Bolan ni bil nikdar. Umrl je za influenco. Njegova žena je stara 76 let.

* **Austrijski milijonarji.** Da je v Avstriji 1101 milijonar, naznanja izvestje finančnega ministra. Toliko ljudij je namreč javilo, da ima čez 40.000 gld. dohodkov na leto. Najbogatejši imá na leto 3.905.000 gld. Ime je zamolčano. Ta ubožec ima še 255 kolegov, ki so priznali, da imajo na leto čez 100.000 gld. dohodkov. Od teh 255 jih 141 stanuje na Dunaju.

* **Visoka starost.** Neka kmetica Szegecski v Restu je dosegla 128 let ter minolo nedeljo umrila radi influence. Bila je sicer vedno zdrona.

* **Izpostavljanje otrok vrši se v Londonu tolkokrat,** da je društvo Vandsvort in Klafam, ki skrbi za take izložene otročice, izdalo oglas, da morejo dobiti stariši svoje otroke do gotovega dne nazaj, ne da bi bili za svoj čin kaznovani. Društvo ima sedaj 200 otrok, katere so našli na ulici. Velika beda, ki nastane mej delavstvom vsake zimo, je kriva seveda vsega.

* **Saharska železnica.** V Franciji se zopet zelo zanimljeva za gradnjo te afriške železnice, ki bi bila velikega strategiškega pomena. Stroški za saharsko železnico so preračunjeni na 120 do 180 milijonov francov. Nje dolžina bi znašala 2000 km. Vlak bi prevozil neizmerno Saharo ob hitrosti 20 km v jedni uri od Filipvila ob severni alžirski obali proti jugu v štirih dneh.

* **Zeleni solnčni žarki.** Ob Rudečem morju so nedavno opazili zelene solnčne žarke; pokažejo se baje pri solnčnem vzhodu in zahodu. Pripoveduje se, da ta naravni pojav ni nič novega. Že stari Egipčani so imeli na spomenikih naslikano sonce z zelenimi žarki. Tudi v svojih knjigah primerjajo Egipčani vzhajajoče sonce z dragocenim zelenim kamenom, kar znači, da so videli zelene žarke solnca.

* **Smrt v plamenu.** V nekem k državnemu blaznici spadajočem poslopu v Ameriki, v katerem je bilo 40 bolnikov, je nastal ogenj, in 17 nesrečnih prebivalcev je našlo mučno smrt. Ponesrečeni so same ženske. Ker je pihal silen prerijski veter, se je požar hitro šril. V ostalih treh nadstropjih so bila bivališča ženskih, blaznic. Samo 23 bolnikom in 12 nadzornikom se je posrečilo ubežati skozi ozke mostovže. K nesreči se je še razpočila parna cev, kar je gasenje zelo oviralo. Kako je ogenj nastal, preiskava ni mogladognati.

Knjizevnost.

— „Učiteljski Tovariš“. Št. 7. ima naslednjo vsebino: Shod spodnještajarskega učiteljstva v Celju. — Spomenica primorskega učiteljstva. — Tretja slovenska petrazrednica v Ljubljani je nujno potrebna! — Jos. Ciperie: Kulturne slike s Kranj-

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306-2 m. Srednji sračni tlak 736-0 mm.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Predvina v 24 urah
1. 9. zvečer	7412	29 sl. jzahod	del. jasno			
2. 7. zjutraj	7418	- 15 sl. svzahod	jasno			
3. 2. popol.	7401	10-7 sl. svzahod	del. jasno			00 min

Srednja včerajšnja temperatura 22°, normale: 14°.

Dunajska borza

dné 2. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	05	"
Avtirska zlata renta	120	20	"
Avtirska kronska renta 4%	101	55	"
Ogerska zlata renta 4%	119	90	"
Ogerska kronska renta 4%	97	85	"
Avtro-egerske bančne delnice	922	"	"
Kreditne delnice	369	60	"
London vista	120	45	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	97	"
20 mark	11	78	"
20 frankov	9	55	"
Italijanski bankovci	44	25	"
C. kr. cekini	5	67	"

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 3 in 5 gld.

Potritim srecem javijo žalujodi ostali vsem prijateljem in znancem tužno vest o smrti svoje preljube matere, oziroma tašče in svakinje, gospe

Marije Domladisch

vdove veleposestnika

katera je dné 1. sušca 1899 ob 5. uri v jutro, v 67. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo preljube rajnce se bode dné 3. t. m. na pokopališču v Trnovem k večnemu počitku izročilo.

Ilir. Bistrica, dné 1. sušca 1899.

(404)

Tugujoti ostali.

Otroška vrtnarica

vsprijme se pod ugodinimi pogoji.

Kje? pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

(383-2)

Iz neke konkursne mase

se prodajo (390-1)

tirjatve do dolžnikov na Kranjskem in Primorskem per Cassa 4000 gld. a. v.

Pojasnila daje upravitelj konkursne mase dr. Emil Machatsch

dvorni in sodni odvetnik

Dunaj, VII., Neubaugasse 43.

(393-1)

„ATLAS“.

Slovenskega stenografa

vsprijemem s 1. aprilom. Plača po zmožnostih do 50 gld.

Dr. Dragotin Treo
odvetnik v Postojini.
(391-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal, Ausse, Solnograd; čez Klein-Reiffing v Steyr, v Lincu, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabla, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabla, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inostrov, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Kloin-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heil, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Mešani vlaki: Ob 8. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne in ob 8. uri 30 m. zvečer. — Prihod v Ljubljane j. k. Proga iz Trbiža. Ob 8. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, in Lipskoga, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijineh varov, Planja, Budejvice, Solnograda, Lince, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijineh varov, Planja, Budejvice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenc, Inostrost, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamniku. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Firm. 20. Einz. II. 24.

Bekanntmachung.

Bei dem k. k. Landes- als Handelsgerichte in Laibach wurde die Eintragung der Firma:

„N. F. Minibek“

zum Betriebe des Manufaktur- und Kurzwarenhandels in Laibach und des Norbert Florian Minibek, Handelsmannes in Laibach, als Inhabers dieser Firma in das Register für Einzelfirmen vollzogen. (382)

K. k. Landesgericht Laibach

Abth. III., am 24. Februar 1899.

(Razglas). Pri c. kr. deželnem kot trgovinskem sodišču v Ljubljani se je vpisalo v register za posamerne firme tvrdko „N. F. Minibek“ za trgovanje z manufakturnim in drobnim blagom in Norberta Florijana Minibeka, trgovca v Ljubljani, kot imejitelja te tvrdke. — C. kr. deželno sodišče Ljubljana, oddelek III., dné 24. februarja 1899.

Tomo Tollazzi

v Logatecu

priporoča svoja raznovrstna, pristna

isterska vina

črna in rumena, cena 'od 17 do 23 kr.; dalje pravi isterski tropinovec zadacan po 80 kr. liter. (224-9)

Na zahtevanje pošlje tudi vzorce.

Modroci na peresih (Feder-matratzen), ki jih izdeluje tapetnik Obreza v Ljubljani, so najboljši in najcenejši.

Pijte od dobrega le
n a j b o l j š e
to je (217-9)
originalno plzensko pivo
iz zadružne pivovarne.
Glavno zastopništvo:
Ivan Gorup
Šelenburgove ulice št. 1.
Telefon št. 90.

V najem se dá takoj vrt z rastlinjakom

v Spodnji Šiški št. 66.

Poizve se pri lastniku v gostilni „Pri zdrženju“ v Spodnji Šiški. (361-5)

V Višnji gori

na lepem prostoru se takoj v najem odda prodajalnica

z dvema sobama in skladiščem. Na razpolago je tudi klet, kuhinja in več sob.

Natančneje se izvē pri Fr. Reboli-u na Krki. (376-2)

Pozor ob postu!

V gostilni „Miramar“

Stari trg štev. 19

(v Miličevi hiši) se dobē vsak petek različne sveže

morske ribe.

Tam se toči dobro znano črno Istrijansko vino, kakor tudi pristni dolenski cviček in druga domača vina, občenoma Steinfeldsko pivo bratov Reininghaus. Izbrana gorka jedila so čast. gostom vedno na razpolago. Za točno in ceno postrežbo jamči in se priporoča

Ivan Tomši

gostilničar.

(312-3)

Odlikovan na razstavah: Velike Mežirice, Holešov, Prostejov, Prerovo, Tišnov, Humpolec.

Potrebna in koristna darila za vsako priliko!

Češki krščanski specijalni zavod za platno!

Svoj k svojim!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnenega, pavlnatega in damastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporoča instantní tkalné izdelky na roho po zmerných cenah in najboljši kakovost: celoplatné domácí in beleno platno vseh širokosti in finosti, platno za plátna do 24 cm., damaste: gradle, namizné prte in blago, obriseče, servisetje, bele in bavane za 6, 12 in 24 osob, otirače, plátnen in pavlnat kanefes, robe, bele in bavane, plátnene, pavlnate in svilnaté, inlet in angin za sipek, oksford, križet, obliečni pralni seši in čotnické blago za damske obliečky. platno: pavlnata, ruska, za žimnice, slaminke, zastore itd., trilbe, ſifon, floridas, kretón, pikó, barehent, satin, brillant itd., itd.

Ugodna darila 1958-28

in potrebe za gospodinjstvo.

Lastní izdelek.

Trgovcem se blago ne posilja.

Kot strokovnjak in samoizdelovalec lahko najbolje postržem.

Vzorci in ceniki na zahtevanje.

Naročeno blago pošilja se le po poštinem povzetji.

Poseben oddelok za razpošiljanje pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 gld. do 2000 gld.

so vedno v zalogi.

Trgovski pomočnik

20 let star, izuren špecerist, želi takoj službo premeniti v Ljubljano ali kak večji kraj na deželi.

Naslov pove iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“. (403-1)

Firm. 37. Vpis firme. Einz. II. 132.

V tusodni trgovski register za posame

firme se je vpisala firma:

„Franc Kovač, hotelir in mesar v Rudolfovem“.

Imetelj je Franc Kovač in bode podpisaval:

„F. Kovač“. (388)

C. kr. ogrožno sodišče v Rudolfovem oddelek III., dne 22. februarja 1899.

Firm. 37. Vpis firme. Einz. II. 132.

V tusodni trgovski register za posame